

За результатами органолептичної оцінки якості зразків граноли, можна зробити висновок, що зразок №3 «Sante» відповідає вимогам ДСТУ 4634:2006 «Концентрати харчові сніданки сухі пластівці круп'яні. Загальні технічні умови» за органолептичними властивостями.

Зразок №1 «Granola To Go» та Зразок №2 «Корисна звичка» не відповідають вимогам ДСТУ за показником «Структура». В усіх зразках яскраво-виражений аромат шоколаду та горіхів, але зразок №2 «Корисна звичка» виявився занадто солодким. У порівнянні, серед 3 зразків, найкращі смакові характеристики мають зразок № 1 «Granola To Go» (Україна) та зразок №3 «Sante» (Польща).

Список використаних джерел

1. Ринок сухих сніданків в Україні: фактори зростання попиту URL: <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/rynok-suhih-zavtrakov-v-ukraine-factory-rosta-sprosa> (дата звернення 17.03.2026)
2. ДСТУ 4634-2006 «Концентрати харчові сніданки сухі. Загальні технічні умови. Чинний від 2007-07-04. Вид. офіц. Київ: Держспоживстандарт України, 2007. 14с.

УДК 633.11 «324»658.562

ПРИДАТНІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ДО ПЕРЕРОБКИ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ

Бобер А.В.¹, канд. с.-г. наук, доцент
Костенко А.М.¹, магістр 2 року навчання
Бобер І.А.², студент
Павліченко А.С.¹, студент

¹Національний університет біоресурсів і природокористування України

²Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Пшениця озима є ключовою зерновою культурою, що відіграє важливу роль у забезпеченні продовольчої безпеки країни завдяки стабільним врожаєм та високій якості зерна. Сортова приналежність рослин визначає ефективність і стабільність виробництва пшениці озимої. Використання високопродуктивних сортів ресурсів є однією з головних складових сільськогосподарського виробництва та важливим чинником економічного і соціального розвитку держави. У підвищенні врожаю зерна пшениці озимої постійно зростає значення фактору сорту. Науковці у своїх дослідженнях, які проводилися в Україні та закордоном зробили висновки, що поява нових сортів та впровадження їх у виробництво є найменш затратним та екологічно безпечним фактором інтенсифікації, адже це є суттєвим впливом на одержання додаткового рівня врожаю, який може досягти двадцяти відсотків. У той же

час, не лише рівень урожаю є основним показником, на який спрямовується селекційний процес. Не менш важливим завданням селекціонерів є створення таких сортів пшениці, які б забезпечували високу якість зерна за будь-яких агроекологічних умов при вирощуванні культури. Основними технологічними показниками якості зерна пшениці є вміст сирової клейковини, вміст білка, якість клейковини, склоподібність, число падіння. Науковці з багатьох країн світу вирішують актуальне питання щодо поліпшення якості злакових культур. У результаті численних досліджень було виявлено, що природний потенціал сортів та вирішення проблеми його реалізації значною мірою залежить від еколого-адаптивного підходу до добору сортів для певних агрокліматичних зон і господарств з різноманітною спеціалізацією й ресурсними можливостями. Адже дуже часто нові сорти потрапляють у невідповідні умови, що стає причиною недостатньої реалізації їхнього генетичного потенціалу. Тому оцінка впливу сортових особливостей пшениці озимої на придатність зерна до переробки у конкретних виробничих умовах є актуальним завданням як для науковців, так і для фахівців сільського господарства.

Мета досліджень полягала у вивченні впливу сортових особливостей пшениці озимої на придатність зерна до переробки у виробничих умовах.

Дослідження проводилися протягом 2023–2024 рр. в умовах ПСП «Галина» Золотоніського району, Черкаської області та у навчально-науково-виробничій лабораторії «Переробки продукції рослинництва» кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика Національного університету біоресурсів і природокористування України. Досліджували сорти пшениці озимої: Нива одеська (контроль), Богдана, Фріскі, Авеню, Юлія.

На основі проведених дослідженнями встановлено, що урожайність зерна пшениці озимої серед досліджуваних сортів становила від 6,5 до 9,7 т/га. За однакових умов вирощування досліджувані сорти пшениці озимої перевищили сорт контроль Нива одеська у середньому за два роки досліджень на 3,2 т/га сорт Фріскі, на 0,9 т/га сорт Авеню, на 1,7 т/га сорт Авеню та на 1,3 т/га сорт Юлія. Формування вмісту білка в зерні залежить від генотипу сорту, і значною мірою – від родючості ґрунту та азотного живлення рослин. За однакового агрофону та агротехніки вирощування встановлено різницю у технологічних показниках якості у розрізі досліджуваних сортів. Серед досліджуваних сортів найвищим показником масової частки білка у середньому за два роки досліджень характеризувався сорт Юлія – 12,4%. Деяко нижчі показники масової частки білка мали сорти Фріскі – 12,0%, Богдана – 11,9%, Нива одеська (контроль) – 11,8%. Меншими показниками масової частки білка характеризувався сорт пшениці озимої Авеню – 11,4%. Умовний збір білка для сорту Нива одеська (контроль) становив – 767,0 кг/га, для сорту Богдана – 880,6 кг/га, для сорту Фріскі – 1164,0 кг/га, для сорту Авеню – 934,8 кг/га, та для сорту Юлія – 967,2 кг/га. Серед досліджуваних нами сортів вміст сирової клейковини у зерні пшениці озимої у середньому за два роки досліджень

становив від 21,1% до 24,3%. Найвищим показником масової частки сирової клейковини характеризувався сорт Юлія – 24,3%. Найменшим показником масової частки сирової клейковини характеризувалися сорти Нива одеська (контроль) та Авеню – 21,1%. Сорти пшениці озимої Фріскі – 22,4% та Богдана – 22,9%, характеризувалися проміжними показниками. Умовний збір клейковини для сорту Нива одеська (контроль) становив – 1436,5 кг/га, для сорту Богдана – 1694,6 кг/га, для сорту Фріскі – 2172,8 кг/га, для сорту Авеню – 1730,2 кг/га та для сорту Юлія – 1895,4 кг/га.

Відповідно до вимог державного нормування усі досліджувані сорти пшениці озимої придатні для харчових потреб і переробки. Зерно пшениці озимої сортів Нива одеська (контроль), Богдана, Фріскі, Авеню, Юлія за показниками вмісту білка та клейковини, вирощене у ПСП «Галина», відповідає вимогам 3 класу якості діючого стандарту. Умовний вихід борошна зі збору зерна пшениці озимої коливалася у середньому за два роки від 4,8 до 7,3 т/га залежно від сорту. Найвищі показники виходу борошна забезпечили сорти пшениці озимої Фріскі – 7,3 т/га та Авеню – 6,1 т/га. Проміжне місце зайняли сорти Юлія – 5,8 т/га та Богдана – 5,5 т/га. Найменший показник виходу борошна забезпечив сорт Нива одеська (контроль) – 4,8 т/га.

Отже, за результатами проведених досліджень встановлено, що за урожайністю та технологічними показниками якості більш придатними до переробки виявилися сорти пшениці озимої Фріскі, Авеню та Юлія, які забезпечили господарству вищу урожайність і вищий вміст білка, клейковини та умовний вихід борошна з 1 га посіву серед досліджуваних сортів.

УДК 631.5:634.2

ВПЛИВ АНТИСТРЕСАНТІВ НА ХІМІЧНИЙ СКЛАД ПЛОДІВ ЯБЛУНІ

Заморський І., аспірант

Уманський національний університет, Україна,

Постановка проблеми. Антистресанти (препарати на основі вільних L-амінокислот, екстрактів морських водоростей, гумінових/фульвових кислот, бетаїнів та фітогормонів) застосовуються для нівелювання абіотичних (посуха, приморозки, град) та біотичних (пестицидне навантаження) стресів. Дослідження підтверджують, що їхнє використання дозволяє дереву не витратити енергію на подолання стресу, а направляти її на формування врожаю, що суттєво модифікує біохімічний склад плодів [1,2]. Основними напрямками впливу антистресантів на хімічний склад плодів вважається: накопичення цукрів та органічних кислот, вплив на вітамінно-антиоксидантний комплекс та мінеральний склад і накопичення сухих речовин[3-5]. Обробка яблуневих насаджень комплексними антистресантами підтримує високу фотосинтетичну активність навіть у стресові періоди. Це